

Geenitekniikka elintarviketuotannossa - tilannekatsaus lainsäädäntöön

24.3.2010

Leena Mannonen

Maa- ja metsätalousministeriö

Geenitekniikka säädeltyä

EY geenitekniikkadirektiivit implementoitu kansallisesti geenitekniikkalakiin 377/1995

- Toimivalta valtioneuvoston asettamalla geenitekniikan lautakunnalla, jossa edustettuna MMM, STM, TEM ja YM sekä mm. eettistä asiantuntemusta
- Direktiivi 2001/18/EY GMO:n tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön kattaa sekä markkinoille saattamisen että muun levityksen ('kenttäkokeet') - **ei koske elintarvikkeita**

Asetus jäljitettävyydestä ja merkinnöistä (EY) N:o 1830/2003

- Direktiivin 2001/18/EY piirissä olevien GMO:den merkinnät
- Jäljitettävyydedellytykset kaikissa käyttötarkoituksissa

Geenitekniikka säädeltyä

Asetus muuntogeenisistä elintarvikkeista ja rehuista (EY) N:o 1829/2003

- Turvallisuuden ennakoarviointi (EFSA)
- Keskitetty päätöksenteko EU:ssa
- Pelloilta pöytään ajatus ml. rehut ja siemenet
- Pakolliset pakkausmerkinnät
- Valvottavuus ja jäljitettävyys (*analyysimenetelmät*)
- Yleisön kuuleminen EFSA:n lausunnosta
- Valtioneuvoston asetuksella (910/2004) määritelty toimivallat ja työnjako: MMM vastaa elintarvikkeista ja rehuista, gtlk ympäristöturvallisuus kysymyksissä

Pakolliset pakkausmerkinnät

Merkintä elintarvikkeen (rehun) ainesosaluetteloon

Tahattoman sekoittumisen **kynnysarvo 0,9%**

Gm-vapaa merkintä Eviran ohjeistuksen mukaan

Ei merkintöjä **gmo:n avulla** tuotetuille:

- eläinperäiset elintarvikkeet, **vaikka** eläimiä olisi ruokittu gm-rehulla
- gm-mikrobilla tuotetut ainekset (**käymistuotteet** esim. entsyymit, vitamiinit, olut, viini), ellei mikrobia lopputuotteessa

Merkinnät **ruokalistossa** tms. kansallisen harkinnan mukaan

Geenitekniikka keskustelussa

Suomessa

- Merkinnät ja kuluttajan mahdollisuus valintoihin
- Rinnakkaiselon toteuttaminen
- Onko / tuleeeko markkinoillemme muuntogeenisiä tuotteita?
- Muuntogeeninen 'Amflora' peruna

11.12.2009/lm

Muuntogeenisten kasvien viljely

Esitys laiksi muuntogeenisestä kasvintuotannosta

- HE 246/2009 vp keskustelussa eduskunnassa
- **Edellytykset** hyväksytyjen muuntogeenisten (GM) kasvilajikkeiden tuotannon sekä tavanomaisen ja luonnonmukaisen maataloustuotannon rinnakkaiselle toteuttamiselle, 'rinnakkaiselolle'
- **Tavoitteena** estää muuntogeenisten kasvilajikkeiden leviämistä sekä niiden perintöaineksen sekoittumista viljelykasveihin ja siitä viljelijöille aiheutuvia taloudellisia vahinkoja

Muuntogeeninen peruna

- Kyseessä **tärkkelyskoostumukseltaan** muunnettu peruna (paljon amylopektiinitärkkelystä)
- Käyttö **paperinpäällystys** kemikaalina
- EU-hyväksyntä **viljeltäväksi ja rehuksi**, mutta myös tahaton esiintyminen elintarvikkeena huomioitu
- **Elintarvikkeena turvallinen** vaikka laadultaan ei haluttava
- **Sopimusviljelyyn**
- **Kenttäkoelupa** myönnetty Suomessa v. 2010-2014

Kiitos!

